

เอ็นทรานซ์ระบบใหม่ของไทยจะดีขึ้นได้อย่างไร?

ธีระพร วีระถาวร

บทคัดย่อ

ในบทความนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงความเป็นมาของการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา และการสอบคัดเลือกระบบใหม่ ซึ่งผู้อ่านจะได้ทราบถึงปัญหาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกรวม ตลอดจนองค์ประกอบสำหรับการสอบคัดเลือกระบบใหม่ องค์ประกอบแรกของการสอบคัดเลือกระบบใหม่ซึ่งให้ค่าน้ำหนักร้อยละสิบสำหรับการสอบคัดเลือกครั้งแรก โดยคิดจากค่าสถิติ 2 ค่า ซึ่งได้แก่ ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentiles) และค่า GPAX โดยให้น้ำหนักเท่ากัน คือ ร้อยละห้า ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์เป็นค่าที่เมื่อนำมาปรับเป็นคะแนนแล้วจะเกิดข้อสงสัยมากที่สุดในความยุติธรรมของการได้คะแนนเมื่อเทียบกับความสามารถจริงของผู้สมัครสอบ เพราะมาตรฐานการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียนแตกต่างกันมากเมื่อพิจารณาโรงเรียนที่มีคุณภาพมากที่สุดในกรุงเทพมหานคร กับโรงเรียนที่มีคุณภาพน้อยที่สุดในแต่ละจังหวัดหรือเมื่อพิจารณาโรงเรียนที่มีคุณภาพมากที่สุดในบางจังหวัดกับโรงเรียนที่มีคุณภาพน้อยที่สุดในกรุงเทพมหานคร ส่วนค่า GPAX ที่นำมาพิจารณาก็เกิดปัญหาเช่นเดียวกัน เพราะค่า GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนมีความน่าจะเป็นน้อยมากที่จะมีการแจกแจงปกติ เนื่องจากความแตกต่างของสาขาวิชา คุณภาพของการคิด GPAX และคุณภาพของข้อสอบที่ทำให้ได้ค่า GPAX เหล่านั้น ดังนั้นการนำค่า GPAX ของผู้สมัครสอบแต่ละคนมาลบด้วยค่าเฉลี่ย GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคน แล้วหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนและนำมาเทียบกับการแจกแจงปกติมาตรฐานจึงทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนค่อนข้างมากในการคิดคะแนนที่ได้ สิ่งที่ต้องทำคือการจำแนกระดับของโรงเรียนต่าง ๆ เป็นระดับดีมาก ดี ปานกลาง และควรปรับปรุง และหาตัวถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสม เมื่อต้องการเปรียบเทียบกัน ก็จะทำให้การสอบคัดเลือกระบบใหม่มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น

Is the New Thai Entrance Exam System as Good as It Could Be?

Theeraporn Verathaworn

ABSTRACT

This paper discusses the problems of past university entrance exam systems and the selection factors of the new entrance system. When initially implemented, the first selection factor of the new entrance system will be weighted ten percent and is composed of two equally weighted statistics: percentiles and GPAX (cumulative grade point average.)

Some argue that the scores derived from the percentile statistics are not fair measures of a student's ability because the education standard of each school is much different. For example, compare the highest quality schools in Bangkok with the lowest quality schools in the provinces or compare the best of some provincial schools with the lowest quality schools in Bangkok. The GPAX statistic also causes some problems. The probability that the distribution of all applicant's GPAX is normal tends towards zero for three reasons : differences in each subject major such as arts or science, the quality of GPAX manipulation in each school, and the quality of examination papers from each school.

Thus, the statistics derived from each applicant (GPAX minus the average GPAX of all applicants, divided by the standard deviation of all student's GPAX) will cause a lot of errors when trying to convert these statistics to entrance system scores by using a standard normal distribution.

One suggestion to improve the systems would be to classify schools into four categories : very good, good, fair, and needs improvement. The categories can be more easily and fairly compared once a suitable weighting can be developed. This could help ensure that the new entrance examination system is accepted by society as a standard measurement.

บทนำ

ข่าวที่เกรียวกราวและต้องการความกระจ่างชัดสำหรับผู้ปกครองและนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายเวลานี้คงจะเป็นข่าวเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาใหม่ ซึ่งได้มีนักวิชาการบางท่านทั้งตติงองค์ประกอบการศึกษาคัดเลือกบางองค์ประกอบและผู้ปกครอง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตั้งข้อสังเกตที่น่าสนใจหลายประเด็น ผู้เขียนได้พิจารณาคำอธิบายของความเป็นมาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกของทบวงมหาวิทยาลัย และการสอบคัดเลือกระบบใหม่อย่างรอบคอบแล้ว จึงขอตั้งข้อสังเกตและให้ข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นประโยชน์กับผู้สมัครสอบส่วนใหญ่ โดยจะกล่าวถึงความเป็นมาเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก เกณฑ์การสอบคัดเลือกระบบใหม่ ตลอดจนข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะสำหรับการสอบคัดเลือกระบบใหม่ตามลำดับ

1. ความเป็นมาของการสอบคัดเลือก

การสอบคัดเลือกหรือการสอบคัดเลือกรวมได้ดำเนินการมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2504 โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (มหาวิทยาลัยมหิดลในปัจจุบัน) จัดสอบร่วมกันเป็นครั้งแรก โดยมีสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติเป็นผู้ประสานงาน ปีการศึกษา 2505 มหาวิทยาลัยทั้ง 5 แห่งที่มีในขณะนั้น คือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร เข้าร่วมสอบด้วย ปีการศึกษา 2509 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอของจุฬาฯ โดยให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลับไปใช้วิธีสอบแยก แต่การดำเนินการเกิดปัญหามาก ปีการศึกษา 2510 คณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามข้อเสนอของสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติ โดยให้มหาวิทยาลัยต่าง ๆ กลับมาใช้วิธีสอบรวมอีก ปีการศึกษา 2516 ทบวงมหาวิทยาลัยรับโอนงานสอบคัดเลือกมาจากสำนักงานสภาการศึกษาแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน

1.1 การรับนักศึกษา

ปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาในระบบจำกัดจำนวนรับในสังกัด และในกำกับทบวงมหาวิทยาลัยมีวิธีการรับนักศึกษา 3 วิธี คือ

ก) การรับตรง หรือการรับนักศึกษาตามโควตาของมหาวิทยาลัยส่วนภูมิภาค เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนในส่วนภูมิภาคเข้าสู่ระบบอุดมศึกษามากขึ้น

ข) การรับนักศึกษาตามโครงการพิเศษต่าง ๆ ที่มหาวิทยาลัยกำหนดขึ้น เช่น โครงการพิเศษ สำหรับผู้มีความสามารถทางด้านกีฬา ด้านวิชาการ และด้านศิลปะ เป็นต้น

ค) การสอบคัดเลือกรวมที่มหาวิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการ

1.2 การคัดเลือกรวม

การดำเนินการสอบคัดเลือกรวมในปัจจุบันมีรูปแบบการบริหาร และการดำเนินงานพอสรุปได้ ดังนี้

ก) การบริหารงานการสอบคัดเลือกจัดทำในรูปของคณะกรรมการ โดยมีคณะกรรมการประสานงานการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐทำหน้าที่กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการสอบคัดเลือก โดยมีผู้แทนมหาวิทยาลัยที่เกี่ยวข้องร่วมเป็นอนุกรรมการ

ข) การดำเนินการสอบคัดเลือก คณะอนุกรรมการประสานงานการสอบคัดเลือก จะแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบคัดเลือก ทบวงมหาวิทยาลัยขึ้นดำเนินการสอบคัดเลือกในแต่ละปี โดยมีประธานอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ ร่วมเป็นกรรมการ

จากการประเมินรวบรวมปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการสอบคัดเลือกพบว่า มีปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

1. มีผลกระทบในทางลบต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. มีนักศึกษาที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนหนึ่งมีความรู้ความสามารถไม่สอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน
3. จำนวนผู้สมัคร และจำนวนสถาบันที่ร่วมรับนักศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้น
4. สร้างความเครียดแก่ผู้สอบและผู้ปกครอง
5. มีข้อจำกัดด้านเวลา สามารถดำเนินการได้เฉพาะช่วงปิดภาคการศึกษา

โดยประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า ระบบการสอบคัดเลือกรวมระบบเก่ามีจุดอ่อนตรงที่มีการประเมินความรู้ความสามารถของผู้สมัครสอบเพียงครั้งเดียวทั้ง ๆ ที่ว่าผู้ที่ศึกษาในระดับอุดมศึกษาจะต้องศึกษาในระดับปริญญาตรีอย่างน้อยที่สุดสี่ปี การประเมินความรู้ความสามารถเพียงครั้งเดียวทำให้ทราบข้อมูลทางวิชาการของวิชาที่ใช้ทดสอบเท่านั้น แต่ไม่อาจทราบจุดเด่น และจุดด้อยของผู้สมัครสอบในด้านอื่น ๆ สิ่งที่ได้เห็นได้ชัดว่าการสอบคัดเลือกระบบเก่าแบบนี้มีผลกระทบในแง่ลบต่อการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คือ นักเรียนบางส่วนจะสนใจเรียนเฉพาะวิชาที่ใช้ในการสอบเท่านั้น ดังนั้นวิชาอื่นบางส่วนที่จะช่วยเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ให้กับเยาวชนจะถูกละเลยความสำคัญ นอกจากนี้ นักเรียนบางส่วนอาจเลือกสาขาไม่ตรงกับความถนัดและความสามารถของตนเอง เนื่องจากต้องสมัครในสาขาวิชาที่ผู้ปกครองเห็นชอบหรือขาดข้อมูลจากการแนะนำ และอาจเกิดจากการสมัครตามความเห็นของเพื่อนที่ใกล้ชิด การดำเนินการสอบคัดเลือกยังมีข้อจำกัดของเวลาและสถานที่ ซึ่งประสบกับปัญหามากขึ้นเรื่อย ๆ ตามจำนวนผู้สมัครสอบที่เพิ่มขึ้น การกวดวิชาก็เป็นปัญหาหนึ่งของการสอบคัดเลือกรวม ซึ่งทำให้ผู้ปกครองต้องมีการค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ตลอดจนนักเรียนต้องคร่ำเคร่งกับการกวดวิชาจนแทบไม่มีเวลาไปพัฒนาสติปัญญาเป็นขั้นตอน ทำให้เกิดอาการแข็งนอกแต่อ่อนในบางส่วน ซึ่งเมื่อเป็นนิสิตนักศึกษาแล้วก็อาจขาดวุฒิภาวะ และทำให้ไม่ประสบผลสำเร็จในการดำเนินชีวิต **สิ่งที่**เป็น

จุดเด่นของการสอบคัดเลือกรวม คือความยุติธรรม เพราะผู้สมัครสอบต้องใช้ความสามารถของตนเองจริง ๆ จึงจะผ่านการสอบคัดเลือกได้

จากปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการดำเนินการสอบคัดเลือกรวม ทบวงมหาวิทยาลัยจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงการสอบคัดเลือกขึ้นเมื่อปี พ.ศ.2535 เพื่อทำหน้าที่ศึกษา และเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือก โดยมีผู้แทนกรมวิชาการและผู้แทนกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ และผู้ทรงคุณวุฒิจากมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ร่วมเป็นอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการพิจารณาปรับปรุงระบบการสอบคัดเลือกได้เสนอรูปแบบการคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่ ซึ่งทบวงมหาวิทยาลัยได้ให้ความเห็นชอบและได้ประกาศให้นำรูปแบบและวิธีการคัดเลือกระบบใหม่มาใช้ตั้งแต่ปีการศึกษา 2542 เป็นต้นไป

2. การคัดเลือกระบบใหม่

2.1 วัตถุประสงค์

การคัดเลือกระบบใหม่มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการ คือ

- ก) เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบันได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน
- ข) เพื่อส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2.2 องค์ประกอบของการคัดเลือก

การสอบคัดเลือกระบบใหม่ จะพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครจากองค์ประกอบดังต่อไปนี้

1. ผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา หรือเทียบเท่าที่นักเรียนแต่ละคนได้รับจากสถานศึกษาที่สำเร็จการศึกษา ให้ค่าน้ำหนักร้อยละ 10
2. ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ (วิชาหลัก) และวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) ให้ค่าน้ำหนักรวมกันร้อยละ 90

ในกรณีคณะ/ประเภทวิชาที่มีการสอบวิชาเฉพาะด้วย การกำหนดสัดส่วนค่าน้ำหนักระหว่างคะแนนวิชาหลักและวิชาเฉพาะให้เป็นไปตามที่แต่ละมหาวิทยาลัย / สถาบันกำหนด

3. ผลการสอบสัมภาษณ์ และตรวจร่างกาย มหาวิทยาลัย / สถาบันจะทำการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกายเพื่อหาข้อมูลประกอบการพิจารณาความพร้อมและความเหมาะสมเป็นขั้นสุดท้ายก่อนรับเข้าศึกษา โดยไม่คิดเป็นค่าน้ำหนักคะแนน

2.3 ผลการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามาใช้จะพิจารณาจากผลการเรียนตลอดหลักสูตรระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนแต่ละคนที่ได้รับจากโรงเรียน ซึ่งผลการเรียนระดับดังกล่าวมีหลายส่วนที่สามารถนำมาใช้ในการคัดเลือกนิสิตนักศึกษาได้ แต่ในระยะแรกที่น่าการคัดเลือกระบบใหม่มาใช้ ทบวงมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาได้เห็นพ้องตรงกันว่า จะใช้องค์ประกอบของผลการเรียนเพียง 2 ส่วน คือ

1. ความสามารถทั่วไปของนักเรียน วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า (GPAX)
2. ความสามารถของนักเรียนเมื่อเทียบกับกลุ่มในแต่ละโรงเรียน วัดได้จากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile Rank - PR)

ในการนำผลการเรียนระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่ามาใช้ ในระยะแรกกำหนดให้ใช้ค่าน้ำหนักเพียงร้อยละ 10 โดยแบ่งสัดส่วนองค์ประกอบทั้ง 2 องค์ประกอบดังกล่าวข้างต้นเป็นร้อยละ 5:5 กล่าวคือ ให้ค่าน้ำหนัก GPAX ร้อยละ 5 และค่าน้ำหนักค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ร้อยละ 5

เนื่องจากคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรของนักเรียนแต่ละคนได้มาจากแต่ละโรงเรียน จึงเห็นสมควรทำการแปลงคะแนนของนักเรียนแต่ละคนให้เป็นคะแนนในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐานเดียวกัน ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่สามารถแก้ไขความผิดปกติของคะแนนเฉลี่ยสะสมของนักเรียนทั้งกลุ่มได้ระดับหนึ่ง

สำหรับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ หรือคะแนนเปอร์เซ็นต์ไทล์ เป็นค่าสถิติที่แสดงคะแนนของนักเรียน ณ ตำแหน่งนั้นมีจำนวนร้อยละเท่าไรของจำนวนนักเรียนทั้งหมดของโรงเรียนที่ได้คะแนนต่ำกว่าคะแนนของนักเรียนคนนั้น ๆ เนื่องจากเป็นค่าสถิติอยู่แล้วจึงสามารถนำมาใช้ได้ โดยกำหนดค่าเป็นช่วง (Range) แล้วจึงแปลงเป็นคะแนนจากคะแนนเต็มตามค่าน้ำหนักที่กำหนดไว้

2.4 กำหนดการสอบ

ทบวงมหาวิทยาลัยจะจัดสอบวิชาหลักปีละ 2 ครั้ง ๆ ละ 3 วัน ในเดือนมีนาคม และเดือนตุลาคมของทุกปี และจัดการสอบวิชาเฉพาะปีละ 1 ครั้งในเดือนตุลาคม โดยจะเริ่มสอบครั้งแรกในเดือนตุลาคม 2541 ทบวงมหาวิทยาลัยจะแจ้งผลการสอบให้ผู้เข้าสอบทราบทุกครั้ง ภายหลังกการสอบประมาณ 1 เดือน เพื่อให้ผู้เข้าสอบนำไปใช้ตรวจสอบคุณสมบัติ และประกอบการตัดสินใจเลือกสมัครเข้าศึกษาในคณะ / ประเภทวิชาที่ประสงค์จะเข้าศึกษาต่อโดยผู้สมัครจะสอบกี่ครั้ง ครั้งละกี่วิชาก็ได้ และใช้คะแนนที่ดีที่สุดสมัครเข้าในสถาบันอุดมศึกษา คะแนนที่สอบได้สามารถเก็บไว้ใช้ได้ 3 ปี

จากเกณฑ์ทั้งหมดของการสอบคัดเลือกระบบใหม่ ทางทบวงมหาวิทยาลัยได้รวบรวมประเด็นที่ระบบใหม่จะดีกว่าระบบเก่า ดังนี้

1. ได้ผลการเรียนระดับมัธยมศึกษามาพิจารณาร่วม
2. จัดสอบเก็บคะแนนในวิชาหลัก 2 ครั้ง/ปี
3. เก็บคะแนนไว้ได้ 3 ปี
4. ใช้คะแนนที่ดีที่สุดมาพิจารณา
5. รู้คะแนนสอบล่วงหน้าเพื่อใช้ในการตัดสินใจเลือกคณะวิชา/ประเภทวิชาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยได้

ผู้เขียนได้พิจารณาเกณฑ์ต่าง ๆ ของการสอบคัดเลือกระบบใหม่มีความเห็นว่าผู้ที่เกี่ยวข้องน่าจะพิจารณาประเด็นดังต่อไปนี้อย่างรอบคอบ

1. มาตรฐานการเรียนการสอนของโรงเรียนต่าง ๆ ในปัจจุบันยังมีความแตกต่างกันมาก การควบคุมมาตรฐานการให้คะแนนและการปรับตัวถ่วงน้ำหนักเมื่อต้องการเปรียบเทียบกันจึงมีความสำคัญอย่างมาก
2. การนำค่าทางสถิติมาใช้ เช่น ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ จะต้องมีการปรับค่าเมื่อนำมาเปรียบเทียบกัน เพราะโรงเรียนต่าง ๆ ยังมีมาตรฐานที่แตกต่างกันมาก
3. ลักษณะการกระจายค่าของ GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนมีความน่าจะเป็นน้อยมากที่จะมีการแจกแจงปกติ เพราะความแตกต่างของสาขาวิชา คุณภาพของการคิดคะแนน GPAX และคุณภาพของข้อสอบที่ใช้วัดผลในแต่ละโรงเรียน
4. การนำค่า GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนมาหาค่าเฉลี่ยไม่ทำให้ได้ค่าเฉลี่ยที่จะเป็นตัวแทนที่ดีของค่า GPAX ของผู้สมัครสอบแต่ละคน เพราะความแตกต่างของสาขาวิชา และความแตกต่างของคุณภาพการเรียนการสอนของแต่ละโรงเรียน
5. การควบคุมคุณภาพของข้อสอบความรู้พื้นฐานวิชาการ (วิชาหลัก) และพื้นฐานวิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง และต้องมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพเป็นระยะ ๆ เนื่องจากผู้สมัครสอบสามารถเก็บคะแนนที่สอบไว้ใช้ได้ถึง 3 ปี
6. การจะเพิ่มน้ำหนักขององค์ประกอบแรกของการสอบคัดเลือกระบบใหม่จาก 10 % เป็นจำนวนที่มากขึ้น ควรจะต้องมีผลสรุปจากงานวิจัยถึงผลดีและผลเสียของระบบใหม่อย่างชัดเจนก่อนที่เริ่มดำเนินการปกติ

ในหัวข้อต่อไปผู้เขียนจะขอเสนอข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับองค์ประกอบแรกของการสอบคัดเลือกระบบใหม่ที่มีข้อสงสัยและข้อตกเถียงในแง่ของความยุติธรรม ทั้งนี้เพื่อให้การสอบคัดเลือกด้วยระบบดังกล่าวเป็นที่ยอมรับของสังคมและมีมาตรฐาน

3. ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการสอบคัดเลือกระบบใหม่

ผู้อ่านคงจะเห็นได้แล้วว่าองค์ประกอบแรกของการสอบคัดเลือกระบบใหม่อาจจะมีปัญหาในแง่ของความยุติธรรมของการได้คะแนนเมื่อเปรียบเทียบกับความสามารถของผู้สมัครสอบ แต่สิ่งที่ผู้อ่านและผู้ที่เกี่ยวข้องควรพิจารณา คือ วัตถุประสงค์ของการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบใหม่ซึ่งมุ่งหวังให้ “มหาวิทยาลัยและสถาบันฯ ได้ผู้เรียนที่มีความรู้ ความสามารถ และความถนัดตรงตามสาขาวิชาที่เรียน และส่งเสริมให้การเรียนการสอนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายเป็นไปตามปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร” ดังนั้นองค์ประกอบของการคัดเลือกระบบใหม่จึงมี 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. ผลการเรียนตลอดหลักสูตรของระดับมัธยมศึกษาโดยให้น้ำหนักร้อยละ 10
2. ผลการสอบวิชาความรู้พื้นฐานวิชาการ (วิชาหลัก) และวิชาพื้นฐานวิชาชีพ (วิชาเฉพาะ) ให้น้ำหนักนักรวมกันร้อยละ 90
3. ผลการสอบสัมภาษณ์และตรวจร่างกาย

ประเด็นที่มีข้อสงสัยและท้วงติงกันมากเกี่ยวกับ องค์ประกอบดังกล่าวคือ คะแนนที่ได้จากองค์ประกอบแรกจะให้ความยุติธรรมกับผู้สมัครสอบทุกคนหรือไม่ สำหรับองค์ประกอบอีกสองข้อเป็นการกระทำที่เหมือนกับระบบเก่าจึงไม่เกิดปัญหามากนัก ผู้เขียนเห็นด้วยในหลักการเกี่ยวกับการนำผลการเรียนตลอดหลักสูตรของระดับมัธยมศึกษามาพิจารณาประกอบ เพราะการคัดเลือกระบบเก่ามีการสอบเพียงครั้งเดียวซึ่งเป็นการกำหนดอนาคตของเยาวชนด้วยผลงานเพียงครั้งเดียว แม้ว่าการสอบคัดเลือกระบบเก่าจะให้ความยุติธรรม แต่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นคือนักเรียนมัธยมศึกษาบางส่วน ไม่ได้รับการพัฒนาสติปัญญาในทุกด้านที่จำเป็นต่อการเป็นมนุษย์ที่ต้องอยู่ในสังคม ซึ่งวิชาบางวิชาในระดับมัธยมศึกษาจะถูกละเลยความสำคัญเพราะไม่ได้เป็นวิชาที่ใช้ในการสอบตัดสินอาชีพของผู้สมัครสอบเหล่านั้น สังคมของเราจึงขาดคนเก่งบางส่วน ซึ่งมองภาพรวมของความเจริญทางสังคม

ประเด็นขององค์ประกอบแรกที่มีข้อวิจารณ์กันเนื่องจากการสอบคัดเลือกระบบใหม่ครั้งแรกจะให้น้ำหนักขององค์ประกอบแรกเป็นร้อยละ 10 โดยใช้คะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรมัธยมศึกษา (GPAX) ของนักเรียนแต่ละคน และให้คะแนนเป็นร้อยละ 5 เท่ากับคะแนนความสามารถของนักเรียนเมื่อเทียบกับกลุ่มในแต่ละโรงเรียนโดยใช้การวัดจากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ ซึ่งเป็นข้อวิจารณ์มากที่สุดว่าจะให้ความยุติธรรมได้หรือไม่ ตัวอย่างของเกณฑ์การคิดคะแนนเป็นดังนี้ ในกรณีที่สอบ 6 วิชา จะกำหนดให้คะแนนเต็มของวิชาหลักและวิชาเฉพาะเป็น 600 คะแนน ดังนั้นร้อยละ 90 ขององค์ประกอบที่สอง จึงเท่ากับ 600 คะแนน และร้อยละ 10 ขององค์ประกอบแรกจึงมีคะแนน

เท่ากับ $\frac{600 \times 10}{90} = 66.6667$ คะแนน ซึ่งจะแยกเป็นคะแนนจาก GPAX และคะแนนจากค่า

เปอร์เซ็นต์ไทล์เท่า ๆ กัน คือมีค่าเท่ากับ 33.3333 คะแนน ค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์เป็นค่าที่แสดงความน่าจะเป็นสะสมจากจุดเริ่มต้นจนถึงตำแหน่งของจุดนั้น เช่น เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50 (P_{50}) เป็นค่าที่แสดงว่าตำแหน่งดังกล่าวเป็นจุดมัธยฐาน (median) หรือจุดแบ่งครึ่ง ถ้าเป็นผลการสอบก็แสดงว่านักเรียนคนนั้นได้คะแนนอยู่ตรงกลางของกลุ่มนักเรียนที่นำมาเปรียบเทียบกัน นักเรียนที่ได้เปอร์เซ็นต์ไทล์สูงขึ้นไปก็แสดงว่าได้คะแนนชนะเพื่อนคนอื่นได้มากขึ้นตามตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ซึ่งโดยทั่วไปก็แบ่งเป็นร้อยละเท่า ๆ กัน แต่การสอบคัดเลือกระบบใหม่ จะแบ่งช่วงของเปอร์เซ็นต์ไทล์ออกเป็น 20 ช่วงเท่า ๆ กัน กล่าวคือ ทุกช่วงจะมีขนาดเท่ากับ 5% โดยที่ช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 1 (กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ใน 5% สุดท้ายของโรงเรียน) จะได้คะแนนเท่ากับ 1.6667 คะแนน และช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่อ ๆ มาจะได้คะแนนเป็นทวีคูณของ 1.6667 ตามอันดับของช่วง เพราะฉะนั้นช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 10 (กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง) จะได้คะแนนเท่ากับ $10 \times 1.6667 = 16.6667$ คะแนน และช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 20 (กลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนอยู่ใน 5% แรกของโรงเรียน) จะได้คะแนนเท่ากับ $20 \times 1.6667 = 33.3333$ คะแนน ส่วนเกณฑ์การคิดคะแนนจาก GPAX ของทบวงมหาวิทยาลัย ซึ่งให้น้ำหนักร้อยละ 5 “จะนำคะแนน GPAX ของนักเรียนที่สมัครเข้ารับการคัดเลือกทุกคนไปคำนวณหาค่าเฉลี่ย และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) หลังจากนั้นนำคะแนน Z ที่ได้ไปหาค่า Probability โดยเปิดค่าจากตาราง Standard Normal Probability Distribution จะได้ค่าคะแนน GPAX ในสเกลของเส้นโค้งปกติมาตรฐาน” ดังนั้นนักเรียนที่ได้เกรด 4.00 ในทุกโรงเรียนไม่ว่าจะมีคุณภาพหรือไม่ก็ตามจะได้คะแนนเต็มเท่ากัน คือ 33.3333 คะแนน (คำนวณจากค่าเฉลี่ยของผู้สมัครสอบทุกคน = 2.5 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.5) เพราะฉะนั้นนักเรียนที่ได้เกรดเฉลี่ยตั้งแต่ 3.75 จนถึง 4.00 และถ้าอยู่ใน 5% แรกของทุกโรงเรียนจะได้คะแนนเท่ากันคือ ตั้งแต่ 66.46 จนถึง 66.6667 คะแนนภายใต้ข้อสมมติที่ใช้ในการคำนวณนั้น สิ่งที่คุณอ่านจะเห็นได้ชัดเจน คือ กลุ่มนักเรียนที่เรียนอยู่ในระดับกลาง ๆ (GPAX ใกล้เคียงกับค่าเฉลี่ย GPAX ของผู้สมัครสอบทั้งหมด และได้อันดับของช่วงเปอร์เซ็นต์ไทล์เท่ากับ 10) ของโรงเรียนที่มีคุณภาพจะได้คะแนนประมาณ $16.6667 + 16.6667 = 33.3333$ คะแนน ผู้อ่านทุกท่านคงจะเห็นแล้วว่า การนำ GPAX และค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์มาพิจารณาเป็นองค์ประกอบหนึ่งสำหรับการคัดเลือกเข้าสถาบันอุดมศึกษาเป็นสิ่งที่มีความสำคัญ แต่วิธีการคิดคะแนนจากค่าสถิติเหล่านั้นจะต้องพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้เกิดความยุติธรรมสำหรับผู้สมัครสอบทุกคน ผู้เขียนขออนุญาตให้ข้อเสนอแนะบางประการเพื่อเป็นข้อปรับปรุงระบบการคิดคะแนนจากค่าสถิติดังกล่าวโดยขอเริ่มต้นจากค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์และ GPAX ตามลำดับ การนำค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละโรงเรียนมาแยกคิดคะแนนการสอบคัดเลือกไม่น่าที่จะให้คะแนนที่

เหมาะสมได้ เพราะคุณภาพของโรงเรียนแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อพิจารณาโรงเรียนที่มีคุณภาพดีที่สุดในกรุงเทพฯ กับโรงเรียนที่มีคุณภาพน้อยที่สุดในจังหวัดต่าง ๆ หรือเมื่อพิจารณาโรงเรียนที่มีคุณภาพดีที่สุดในบางจังหวัดกับโรงเรียนที่มีคุณภาพน้อยที่สุดในกรุงเทพฯ สิ่งที่ยังกระทำคือ การจัดคุณภาพของโรงเรียนเป็นระดับต่าง ๆ เช่น ดีมาก ดีปานกลาง และควรปรับปรุง โดยมีดัชนีที่น่าเชื่อถือได้เป็นตัววัด ในขั้นแรกอาจจะเปรียบเทียบกันในแต่ละจังหวัด หลังจากที่จำแนกในแต่ละจังหวัดได้ดีแล้วควรรวมกลุ่มเป็นแต่ละภาค โดยมีตัวถ่วงน้ำหนักระหว่างภาคเมื่อต้องการเปรียบเทียบกัน การสร้างตัวถ่วงน้ำหนักจะเป็นมาตรการหนึ่งที่จะช่วยผลักดันให้โรงเรียนแต่ละแห่งพยายามที่จะยกระดับมาตรฐานของตนเองเพื่อให้ทัดเทียมกับที่อื่น และยังเป็นเครื่องบ่งชี้คุณภาพของผู้บริหารโรงเรียนเหล่านั้นด้วย ดังนั้น การสอบคัดเลือกครั้งแรกของระบบใหม่ควรมีตัวถ่วงน้ำหนักสำหรับเปรียบเทียบค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละโรงเรียน โดยอาจถือผลสัมฤทธิ์ของการสอบเข้าได้และชื่อเสียงซึ่งเป็นที่ยอมรับของกลุ่มโรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นหลักในการปรับค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ของโรงเรียนอื่น ๆ ส่วนการจัดตำแหน่งของเปอร์เซ็นต์ไทล์ของแต่ละโรงเรียนควรแยกเป็นสาขาวิชาให้ถูกต้องโดยไม่ควรรนำมาคิดรวมกัน เช่น วิทยาศาสตร์ ศิลปคำนวณ ศิลปภาษา เป็นต้น การแบ่งแยกการคิดดังกล่าวจะทำให้เราเห็นคุณภาพที่แท้จริงในแต่ละสาขาวิชาของแต่ละโรงเรียนได้ชัดเจน นอกจากนี้การพิจารณาความผิดปกติของการกระจายค่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ (อาจจะเบ้ซ้ายมากกว่าที่ควรจะเป็น) จะทำได้ดีขึ้น และในกรณีที่เกิดความจำเป็นจริง ๆ การใช้ข้อสอบร่วมกันในบางช่วงเวลาจะทำให้เกิดระบบการตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น สำหรับเกณฑ์ในการใช้ค่าสถิติ GPAX ควรจะต้องทราบข้อจำกัดของทฤษฎีทางสถิติที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพราะการนำค่า GPAX ของผู้สมัครสอบแต่ละคนไปเทียบกับค่าเฉลี่ยของ GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคน และหารด้วยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนอาจจะไม่ได้ค่าที่มีการกระจายเป็นเส้นโค้งปกติมาตรฐาน สาเหตุเนื่องมาจากค่า GPAX ของผู้สมัครสอบทุกคนที่นำมาเฉลี่ยไม่ได้มาจากกลุ่มประชากรที่มีลักษณะร่วมกัน เพราะเราจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของสาขาวิชา คุณภาพของการคิด GPAX ซึ่งอาจจะแตกต่างกันในแต่ละโรงเรียน ตลอดจนคุณภาพของข้อสอบที่ทำให้เกิดค่า GPAX เหล่านั้น ดังนั้นค่าเฉลี่ยของ GPAX ที่ได้ก็อาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้มากขึ้น สิ่งที่ต้องทำเพื่อแก้ปัญหาเฉพาะหน้า คือ การหาค่าเฉลี่ยของ GPAX ในแต่ละสาขาวิชาตลอดจนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของมัน และถ้าต้องการหาค่าเฉลี่ยรวมอาจจะต้องหาตัวถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมอีก ในอนาคตก็ควรหาค่าเฉลี่ยของ GPAX ในกลุ่มโรงเรียนที่อยู่ในคุณภาพระดับต่าง ๆ และนำมาหาค่าเฉลี่ยอีกครั้งโดยใช้ตัวถ่วงน้ำหนักที่เหมาะสมก็จะทำให้ระบบการนำค่า GPAX มาคิดคะแนนมีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น

ผู้เขียนหวังว่าผู้ที่เกี่ยวข้องกับการสอบคัดเลือกระบบใหม่จะพิจารณาทบทวนเกณฑ์ต่าง ๆ ที่กล่าวไว้ข้างต้นอีกครั้งเพื่อให้หมดข้อสงสัย และเกิดการยอมรับดังที่เคยประสบความสำเร็จในการจัดการสอบคัดเลือกระบบเก่าแล้ว ซึ่งประเด็นสำคัญดังกล่าวคงไม่มีใครถูกใครผิดแต่สิ่งที่ควรคำนึงถึงให้มาก คือ ผลลัพธ์ที่เกิดจากระบบใหม่ในระยะยาวซึ่งเป้าหมายสูงสุดก็เพื่อให้ได้คนที่มีคุณภาพของประเทศเพื่อนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืนสืบไป

เอกสารอ้างอิง

ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541. **คุณสมบัติและเกณฑ์การคัดเลือกระบบใหม่.** กรุงเทพมหานคร.

ทบวงมหาวิทยาลัย. 2541. **การคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาระบบใหม่.** กรุงเทพมหานคร.

ธีระพร วีระถาวร. “ข้อเสนอแนะสำหรับเอ็นทรานซ์ระบบใหม่.” **มติชนรายวัน** (29 กรกฎาคม 2541): 5.

ธีระพร วีระถาวร. 2541. “เอ็นทรานซ์ระบบใหม่:ความเสมอภาคกับความถูกต้อง.” **เอกสารประกอบการเสวนาการวัดและประเมินผลการศึกษา** มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดเมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2541.

ธีระพร วีระถาวร. 2541. “เอ็นทรานซ์ระบบใหม่ : แก้ปัญหาหรือสร้างปัญหา.” **เอกสารประกอบการเสวนาทางวิชาการ** มหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2541.

